

**Le renouveau de l'église
apostolique arménienne en
Arménie**

ԿԱՆԹԵՂ

Փարիզի Սուրբ Յովհաննէս
Մկրտիչ Մայր Տաճար

GANTEGH

Cathédrale Apostolique arménienne
Saint-Jean-Baptiste de Paris

Ի՞ՆՉ ՏՈՒԱՍ ԵՆ ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԳԱՀԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ 16 ՏԱՐԻՆԵՐԸ

Ա. Կառուցուել և բարեկարգուել են հոգևոր կրթական հաստատութիւնները. Այժմ շուրջ 300 ուսանողներ բարձրագոյն կրթութիւն կը ստանան՝ համալրելու համար հոգևորականաց շարքը:

Բ. Դպրոցներ բացուած են Վաղարշապատ քաղաքի, Հաթիճի մէջ և այլուր:

Գ. Երեսնի և մարզերու թիւով 7 Հայրդեաց տուներու մէջ ազգային-հայրենասիրական, մշակութային կրթութիւն կը ստանան շուրջ 5000 ասներ:

Դ. Գուստանասիրուին և կը տպագրուին հարիւրաւոր հայագիտական և հոգևոր գիրքեր և յօդուածներ:

Ե. Հիմնուած են հարիւրաւոր կիրակեօրեայ դպրոցներ:

Զ. Նորոգուած են հարիւրէ աւելի եկեղեցիներ:

Է. Կառուցուած են և կառուցման մէջ կը գտնուին տասնեակ նոր եկեղեցիներ:

Ը. 6-դարեայ ընդմիջումէ ետք գումարունցաւ Եպիսկոպոսաց ժողովը:

Թ. Երեք հարիւրէ աւելի եկեղեցականներ ձեռնադրուած են Գարեգին Բ-ի գահակալութենէն վերջ:

Ճ. Մեծապէս զարկ տրուած է եկեղեցի-պետութիւն փոխարարելութիւններու զարգացման:

ՃԱ. Յատաջընթաց արձանագրուած է թեմերէն ներս ներեկեղեցական կեանքի կազմակերպումի մէջ:

ՃԲ. Աշխուժացած է Հայ Եկեղեցոյ դերակատարութիւնը միջեկեղեցական յարաբերութիւններու Էքիւմենիք դաշտին մէջ:

ՃԳ. Ընդլայնուած է հոգևոր քարոզութեան ասպարեզը Հայաստանի մէջ՝ մուտք գործելով հիւանդանոցներ, կալանավայրեր, դպրոցներ և այլ ուսումնական հաստատութիւններ:

ՃԴ. Զօրացած է Եկեղեցոյ ընկերային ծառայութիւնը:

ՃԵ. Հիմնադրուած է «Շողակաթ» հոգևոր-մշակութային հեռուստաընկերութիւնը:

ՃԶ. Սրբադասուած են Մեծ Եղեռնի նահատակները:

CE QUE NOUS A APPORTÉ S.S. KAREKINE II DEPUIS CES 16 DERNIÈRES ANNÉES

1) De nouveaux établissements d'enseignement religieux ont été construits, le séminaire religieux Gevorgyan a été rénové. Actuellement, près de 300 étudiants reçoivent un enseignement supérieur pour permettre d'accroître le nombre des religieux.

2) Ouverture d'écoles à Vagharchabat, Harige et ailleurs.

3) Des maisons culturelles arméniennes ont vu le jour. Aujourd'hui, dans 7 maisons à Erevan et en Province près de 5.000 citoyens arméniens reçoivent un enseignement patriotique et culturel.

4) Des centaines de livres arméniens et spirituels ont été imprimés.

5) Des centaines d'écoles du Dimanche ont été fondées dans toute l'Arménie.

6) Plus d'une centaine d'églises et de monastères ont été rénovés.

7) Plus d'une centaine de nouvelles églises ont été construites ou sont en cours de construction.

8) Après 600 ans un synode s'est réuni au Saint Siège.

9) Plus de 300 religieux ont été ordonnés depuis le début de la nomination de S.S. Karekine II.

10) Un effort important a été fait dans le développement des relations Église-État.

11) Un développement sans précédent a été enregistré dans l'organisation de la vie interne des Diocèses.

12) Le rôle de l'église arménienne s'est renforcé dans le domaine des relations œcuméniques.

13) Le champ d'action de la prédication spirituelle s'est élargi en Arménie jusque dans les hôpitaux, les prisons, les écoles et d'autres établissements scolaires.

14) Le service social de l'Eglise enregistre une progression.

15) La chaîne de télévision spirituelle et culturelle «Shoghagat» a été fondée.

16) Les victimes de Génocide des Arméniens ont été canonisées.

ԿԱՆԹԵՂԻ ՆՈՐ ՏԵՄԲԸ

Գիտե՞ք արդեօք, որ Փարիզի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցին մինչև «ԿԱՆԹԵՂ» անաթերթիկի հրատարակութիւնը տարիներու ընթացքին ունեցած է նաև այլ պարբերական հրատարակութիւններ: Առաջին փորձը կատարած է Գերշ. Ս. Տիրան Արք. Ներսոյեան (այն ժամանակ՝ վարդապետ) 1938-ին՝ հրատարակութեան պատրաստելով «ՄԵՐ ՏՈՒՆԸ» անուամբ թերթը, որ կարճ կեանք ունեցաւ՝ մինչև 1939-ի փետրուար:

Անկի քան 50 տարի վերջ՝ 1991-ի Յունուար 1-ին նոր տպագրութեան նախաձեռնութեամբ հանդէս կու գայ Մայր Եկեղեցոյ վարչութիւնը՝ օրհնութեամբ Գերշ. Ս. Գիտ Արք. Նազգաշեանի: Կը պատրաստուի «ՁԱՅՆ ԵՎԵՂԵՑԻՈՅ» երկամսեայ թերթը, որ կը հրատարակուի մինչև 1994թ.:

Իսկ արդէն 2011-ին Ս. Պարթեւ արեղայ (այժմ՝ վարդապետ) Բարսեղեանի նախաձեռնութեամբ սկսաւ պատրաստուիլ «ԼՐԱՏՈՒ» անուամբ թերթիկը, որ կարճ ժամանակ յետոյ վերանուանուեցաւ՝ «ԿԱՆԹԵՂ»:

Այսօր «ԿԱՆԹԵՂ»-ը մեր ընթերցողներուն կը ներկայանայ նաև նորացուած արտաքին տեսքով՝ անկի պարզ, նախկին գառ-գառ թերթիկներու փոխարէն՝ հայերէն և ֆրանսերէն նիւթերու զուգադիր թարգմանութեամբ:

Ինչպէս իր նախորդները՝ «ՄԵՐ ՏՈՒՆԸ» և «ՁԱՅՆ ԵՎԵՂԵՑԻՈՅ»-ն, «ԿԱՆԹԵՂ»-ն ալ այսօր մէկ պարզ նպատակ կը հետապնդէ՝ եկեղեցոյ գործունէութիւնը և քրիստոնէական ուսմունքը բարեպաշտ մեր ժողովուրդին դիրքաւ հասցնել հասկնալի լեզուով: Եւ ապարդիւն պիտի անցնէին թերթը կազմողիս ջանքերը, եթէ չըլլար օժանդակութիւնը այն երիտասարդ-երիտասարդուհիներու, որ կը կազմեն թերթի թարգմանչաց խումբը, եթէ չըլլար սրբազրական միջնորդութիւնը եկեղեցոյս դիւանապետ պրն. Գրիգոր Դաւիթեանի ու բոլոր անոնց, որ ի պահանջել հարկին, իրենց քննադատութիւնը և կամ զովասանքը կը բաշխեն կատարուած աշխատանքի համար: Խոնարհաբար շնորհակալութիւն կը յայտնեմ ձեզ՝ նուիրումի և պատրաստակամութեան համար:

Տ. Յուսիկ քինյ, Սարգսեան

ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՅՑ
(Նոյեմբեր)

Շաբաթ 7 Նոյեմբեր 2015
Տօն Սրբոց Հրեշտակապետացն՝
Գաբրիէլի և Միքայէլի
և ամենայն երկնային զօրացն
Սկիզբ ժամերգութեանց՝ ժամը 9-ին
Ս. Պատարագ ժամը 10:30-ին

Շաբաթ 28 Նոյեմբեր 2015
Տօն Սրբոց Առաքելոցն և
Առաջին Լուսաւորչացն մերոց
Թադէոսի և Բարթողիմէոսի
Սկիզբ ժամերգութեանց՝ ժամը 9-ին
Ս. Պատարագ ժամը 10:30-ին

CALENDRIER
(Novembre)

Samedi 7 Novembre 2015
Fête des Saints Archange
Gabriel et Michel
et de toutes les puissances célestes
Office des matines à 9h
Sainte Messe à 10h30

Samedi 28 Novembre 2015
Fête de nos Sts Apôtres et
premiers Illuminateurs
Thaddée et Barthélémy
Office des matines à 9h
Sainte Messe à 10h30

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐԸ ՄԱՍՆԱԿՑԵՑԱՆ ՏԵՍԱՀՈՒՆՎԱԿԻ ԶԱՅՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Տեղասպանության 100-ամյա տարելիցի առթիվ Փարիզի «Սբ. Յովհաննես Մկրտիչ» երիտասարդաց միութիւնը հանդէս եկած էր մի քանի նախաձեռնութիւններով: Անոնցմէ մին այս օրերուն միայն տուաւ իր գեղեցիկ պտուղը՝ որպէս յարգանքի տուրքի ընծայում նահատակներու յիշատակին:

Հայաստանէն յայտնի երգահան Արա Գեորգեան Մեծ Եղեռնի 100-ամակի առթիւ ներկայացուցած էր իր նոր ստեղծագործութիւնը՝ REMEMBER (թրգմ.՝ ՅԻՇԷ), որու համար կը նախատեսուէր պատրաստել տեսահոլովակ: Հոլովակի գաղափարը այն էր, որ Օիժենակարերդի մէջ հաւաքուած շուրջ 700 հոգիները երգչախումբի կատարման պիտի միանային աշխարհի մէջ սփռուած հայերը՝ ներկայացնելով իրենց համայնքները: Ֆրանսան ներկայացնելու պատիւը բաժին ինկաւ մեր երիտասարդաց միութեան, որու անդամները երկարատև տրնաջան աշխատանքով յաջողեցան սորվիլ երգը եւ երգել Հայոց Տեղասպանութեան նահատակներու յիշատակը յաւերժացնող Կոմիտաս Վարդապետի յուշարձանի մօտ: Շնորհակալութիւն կը յայտնենք այս գաղափարին օժանդակող բոլոր անհատներուն՝ Արա Գեորգեանին, Աննա Մաճկալեանին, Մկրտիչ Մկրտչեանին եւ Մուրադ Ամիրխանեանին (Adam Barro).

Շարունակութիւնն ընթերցելու համար կետեսցէք յղմանը՝ www.jeaap.net/2015/11/les-jeunes-de-leglise-prennent-part-un.html

LES JEUNES DE L'ÉGLISE PRENNENT PART A UN ENREGISTREMENT

A l'occasion du centenaire du génocide arménien, les jeunes de l'église Saint Jean-Baptiste de Paris ont présenté plusieurs initiatives. L'une d'entre elles a récemment porté sa pierre à un édifice particulier. En effet, le célèbre compositeur Ara Gévorgyan a présenté sa dernière création musicale « REMEMBER » (traduction- « Souvenez vous »), à l'occasion de la commémoration des 100 ans du génocide arménien. Une vidéo était alors prévue sous forme de clip.

Le concept était de rassembler 700 choristes et musiciens au Mémorial du génocide à Dsidernagapert et d'accompagner leur performance avec des groupes d'arméniens de chacun des pays de la diaspora, représentant chacun leur communauté.

Le groupe des jeunes de notre église a eu l'honneur de représenter la France. Après une longue préparation, c'est près du monument Komitas que les membres du groupe ont chanté ensemble la chanson dédiée à la mémoire des martyres du génocide arménien.

Nous tenons à remercier tous les membres qui ont soutenu cette idée et ont participé à ce projet, ainsi qu'à Ara Gévorgyan, Anna Matchkalyan, Mgrdich Mgrdchyan et Mourad Amirkhanyan (Adam Barro).

Pour lire le contenu, merci de bien vouloir cliquer sur le lien: www.jeaap.net/2015/11/les-jeunes-de-leglise-prennent-part-un.html

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԱՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

Իր գոյութեան 7 տարիներու ընթացքին Փարիզի եկեղեցասէր երիտասարդները ինչ-ինչ պարագաներու բերումով չէին ունեցած վարչական մարմին մը որ հանդիսանար համակարգողը երիտասարդներու գործունէութեան:

Անշուշտ կար որոշակի կորիզ մը՝ քանի մը նուիրեալ երիտասարդներ, որ իրենց ուսերու վրայ կանոնէին որոշակի գործառոյթներ, սակայն առանց պաշտօնապէս յայտնի ըլլալու: 2014-էն սկսեալ երիտասարդներու համախմբումը սկսաւ կանոնաւոր երիտասարդաց միութեան ձևաչափի մէջ մտնել, հետեւաբար պիտի հասունանար պահը, երբ երիտասարդներու մեջէն պիտի ընտրուէր վարչական պատասխանատու մարմին մը:

Շարունակութիւնն ընթերցելու համար կետեսցէք յղմանը՝ <http://www.jeaap.net/2015/10/parisi-eritasardner.html>

UN PREMIER CONSEIL D'ADMINISTRATION DES JEUNES

Durant ces 7 premières années suivant la naissance de leur groupe (sous le nom de "Jeunes de l'Église Apostolique Arménienne de Paris", JEAAP), les jeunes de l'église de Paris n'avaient pas encore eu l'opportunité de mettre en place une organisation administrative. Il existait bien sûr un noyau de personnes dévouées qui assumaient certaines tâches, mais sans avoir de statut officiel. A partir de 2014, ce groupe s'est restructuré en prenant le nom de "Saint-Jean-Baptiste", mais il a fallu un peu de temps afin de pouvoir élire des responsables administratifs. Ceci dans le but de représenter ce groupe au sein de la communauté arménienne, auprès du diocèse de France mais aussi de l'Union mondiale des Jeunes de l'Église arménienne (HEHEM).

Pour lire le contenu, merci de bien vouloir cliquer sur le lien: www.jeaap.net/2015/10/un-premier-conseil.html

Le Groupe de Jeunes "St. Jean-Baptiste" de Paris vous invite tous les vendredis soirs à 20h à une rencontre conviviale et chaleureuse autour d'études bibliques (en arménien et français) animées par le Père Houssik
-Entrée libre- Adresse: Cathédrale arménienne Saint-Jean-Baptiste, 15 rue Jean Goujon, 75008 Paris

CONFÉRENCE SUR LES OEUVRES DE SOEUR AROUSIAG EN ARMÉNIE

(Anahit Agopian)

Vendredi 2 octobre dernier, c'est avec des yeux pétillants que Lucile et Alexandre nous ont raconté leur expérience d'une année passée bénévolement aux côtés de Soeur Arousiag en Arménie, peu après leur mariage. Au début de la soirée, Monseigneur Vahan Hovhannessian a prononcé un petit discours, et Monsieur Wallut, producteur de l'émission "Chrétiens orientaux", nous a présenté son documentaire consacré aux oeuvres de la Soeur, intitulé "Arménie, les enfants de l'Espérance".

Ce magnifique documentaire ainsi que le témoignage lumineux de Lucile et Alexandre, nous ont permis de mieux nous rendre compte des actions de cette religieuse arménienne catholique, qui a eu le courage de quitter sa congrégation à Rome pour s'installer à Gumri afin d'aider les jeunes arméniens suite au séisme de 1988 en Arménie.

Soeur Arousiag, aidée des autres Soeurs qui l'entourent, a ainsi créé un orphelinat à Gumri (le centre éducatif Notre-Dame d'Arménie) qui accueille 45 enfants âgés de 6 à 20 ans. La religieuse organise aussi, le temps des vacances d'été, des colonies de vacances à Tsaghatzor, sur des périodes de 16 jours, accueillant 850 enfants orphelins ou défavorisés. Au fil des années, Soeur Arousiag a aussi créé un lycée professionnel (Diramayr) à Gumri, une chorale de renommée internationale composée de 34 jeunes filles de 11 à 24 ans, un centre de jour pour les personnes âgées, ainsi qu'un foyer de jeunes filles à Erevan.

Soeur Arousiag, aidée des autres Soeurs qui l'entourent, a ainsi créé un orphelinat à Gumri (le centre éducatif Notre-Dame d'Arménie) qui accueille 45 enfants âgés de 6 à 20 ans. La religieuse organise aussi, le temps des vacances d'été, des colonies de vacances à Tsaghatzor, sur des périodes de 16 jours, accueillant 850 enfants orphelins ou défavorisés. Au fil des années, Soeur Arousiag a aussi créé un lycée professionnel (Diramayr) à Gumri, une chorale de renommée internationale composée de 34 jeunes filles de 11 à 24 ans, un centre de jour pour les personnes âgées, ainsi qu'un foyer de jeunes filles à Erevan.

Pour lire le contenu, merci de bien vouloir cliquer sur le lien:

<http://www.jeap.net/2015/10/conférence-sur-les-oeuvres-de-soeur.html>

ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆՆԵՐ՝ ՆՈՒԷՐ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՆՍ ՄԻՈՒԹԵՆ

Փարիզի «Սուրբ Յովհաննես Մկրտիչ» երիտասարդաց միութեան գործունէութեան ամենէն յայտնի կողմը ամենշաբաթեայ հանդիպումներն են՝ Աստուածաշունչը երիտասարդներուն մատչելի դարձնելու եւ Աստուծոյ Խօսքը որպէս կենսակերպ ջամբելու անոնց:

Երիտասարդներու սերը դէպի եկեղեցին եւ Սուրբ Գիրքը անլի խրախուսելու նպատակով Փարիզի Մայր Տաճարի Ծխական Խորհուրդը 5 նորատիպ հայերէն Նոր Կտակարաններ նուիրեց երիտասարդաց միութեանը, ինչը երիտասարդները ընդունեցին սրտագին ուրախութեամբ եւ երախտագիտութեամբ:

Յիշեցնենք, որ Աստուածաշունչի մեկնութեան երիտասարդական հաւաքները տեղի կունենան ամեն Ուրբաթ, ժամը 20:00-ին:

Մուտքը ազատ է բոլոր երիտասարդներուն համար:

DE NOUVEAUX TESTAMENTS OFFERTS AU GROUPE DE JEUNES DE NOTRE ÉGLISE

L'activité la plus importante du groupe de jeunes "Saint - Jean-Baptiste" de Paris consiste en des réunions hebdomadaires autour de la Bible, dans le but de la rendre plus accessible et de leur transmettre la parole de Dieu pour rendre leur vie plus lumineuse au quotidien.

Afin d'encourager l'amour des jeunes envers la Bible et l'église, le conseil paroissial de la cathédrale de Paris a offert aux groupes de jeunes 5 nouveaux testaments en langue arménienne qui ont été acceptés avec joie et gratitude.

Pour rappel, les rencontres des jeunes autour des études bibliques sont organisées tous les vendredis à 20h00.

L'entrée est libre.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՆՐԱՆԿԱՐԴՈՒԹԵԱՆ ԽՄԲԱԿ

Ֆրանսահայոց Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Վահան Եպս. Յովհաննէսեանի օրհնութեամբ Փարիզի Սբ. Յովհաննէս Սկրտիչ Մայր Տաճարը հանդէս կու գայ կրթադաստիարակչական նոր նախաձեռնութեամբ շուտով Մայր Տաճարին կից կը սկսի գործել հայկական մանրանկարչութեան դասընթացը, որուն մասնակցելու կը հրաւիրուին թէ՛ մանուկներ (6-16 տարեկան), թէ՛ մեծահասակներ (16 տարեկանէն բարձր): Բոլոր անոնք, որ կը փափաքին մասնակցիլ եւ հմտանալ հայկական պատկերագրութեան մէջ, կը խնդրենք կապ հաստատել Արժ. Տ. Յուսիկ Քինյ Սարգսեանի հետ (հեռ.՝ 07 62 82 62 25, էլ. հասցէ՝ fr.husik@gmail.com) կամ լրացնել հետեւեալ դիմումագիրը՝ <http://goo.gl/forms/WDFt2Z6fyb>

COURS DE MINIATURE ARMÉNIENNE

Avec la bénédiction de Mgr. Vahan Hovhannessian, Primat du Diocèse de France, des cours de miniature arménienne seront dispensés au sein de la Cathédrale Saint-Jean-Baptiste de Paris. Ces cours sont destinés autant aux enfants (de 6 à 16 ans) qu'aux adultes (plus de 16 ans). Les personnes intéressées sont priées de contacter le Père Houssik Sargsyan soit par téléphone (0762826225), soit par e-mail (fr.husik@gmail.com) ou bien en complétant la demande d'inscription suivante <http://goo.gl/forms/WDFt2Z6fyb>

«ՅԱՂԹՈՒԹԵԱՆ ՄԻԻՈՆ»

Այս տարի Սուրբ Էջմիածնի, ինչպէս նաեւ Անթիլիասի վանքերու մէջ հանդիսատարար կատարուեցան Հայաստանեայց Եկեղեցոյ ամենանուիրական սրբութեան՝ Սուրբ Միւռոնի օրհնութիւններ: Օրհնութիւնը Յեղասպանութեան 100-ամեայ տարելիցի հետ համընկնելու առիթով Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Բ-ն նորօրհնեալ միւռոնը հռչակեց «ՅԱՂԹՈՒԹԵԱՆ ՄԻԻՈՆ»՝ այն դիտարկելով որպէս խորհուրդ հայրութեան անմահութեան, յատուցելու և անկտրոնութեան:

«Ուրիշ՝ յատուցեցա՞ծ է միւռոնի գործածութիւնը, ի՞նչ կապ ունի հայ ժողովուրդի հետ, ինչպէ՞ս է ինչո՞ւ կը պատրաստուի անիկա», այս հարցերուն պիտի անդրադարձայ Տ. Յուսիկ Քինյ Սարգսեան Սուրբ Միւռոնին նուիրուած դասախօսութեան ընթացքին, որ պիտի մատուցուի Նոյեմբեր 28-ին՝ Ս. Թադէոս եւ Ս. Բարթողիմէոս առաքեալներու տօնի օրը ժամը 19:00-ին՝ Փարիզի Մայր Տաճարի սրահի մէջ (15 rue Jean Goujon, 75008 Paris):

Դասախօսութիւնը կ'ուղեկցուի տեսանիւթերու, լուսանկարներու ցուցադրութեամբ հայերէն եւ ֆրանսերէն լեզուներով:

Մուտքը ազատ է:

ՅԱՂԹՈՒԹԵԱՆ ՄԻԻՈՆ MURON DE LA VICTOIRE

Photo: P. Hovhannessian 2015 Photo: Houssik Sargsyan

« MURON DE LA VICTOIRE »

Cette année, nous avons célébré aux Saints Sièges de Saint Etchmiadzin et d'Antelias la cérémonie dédiée à la bénédiction du Saint Muron (Saint Chrême) dans l'Eglise Arménienne. La bénédiction coïncidant avec la commémoration du centenaire du génocide arménien, le Saint Père Karekin II a déclaré le Muron « Muron de la victoire ». Et ceci pour faire référence à l'immortalité des Arméniens, à leur évolution, à leur progrès et à leur invincibilité.

« D'où provient l'utilisation du Muron ? Quel est le lien avec le peuple arménien ? Comment et pourquoi on prépare le Muron ? ».

Ces questions seront traitées par le Père Houssik Sargsyan lors d'une conférence dédiée au saint Muron.

Cette conférence aura lieu le 28 Novembre à 19:00, le jour de la fête de St Thaddée et St Barthélemy, dans la salle de l'église arménienne à Paris (15 rue Jean Goujon, 75008

Paris).

La conférence sera animée en français et en arménien. Des vidéos et des photos accompagneront le débat.

L'entrée est libre.

"L'EGLISE ARMÉNIENNE RACONTÉE PAR LES JEUNES DE L'EGLISE"

Notre blog: www.icaap.net

Facebook: www.facebook.com/JEAAP.Jean.Baptiste

Abonnez-vous en nous communiquant votre mail sur feedburner.google.com

ՏՕՆ ԳԻՒՏԻ ՍՈՒՐԲ ԽԱՉԻ

Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցին Վերացման Սուրբ Խաչի Եօթերորդ Գիրակիին կը տօնէ տարուայ վերջին Խաչի Տօնը՝ Գիւտ Խաչը: Թէև Սուրբ Խաչափայտը յայտնաբերելու այս տօնը վերջինը կը տօնուի, սակայն առաջին Սուրբ Խաչի տօնն է, որ կանոնականացում է Եկեղեցիի կողմէն: Ահաւասիկ տօնի պատմութիւնը. երբ Հռոմի Կոստանդիանոս Գայսրը (306-337) եւ իր մայրը՝ Զեղինէն կընդունին Քրիստոնէական հաւատը, կը լուծուին Քրիստոնէութեան զօրացմանը: Զեղինէ Թագուհի կը ծրագրէ ուխտագնացութիւն մը՝ դէպի Երուսաղէմ՝ իր միտքին մէջ ունենալով Սուրբ Տեղերը այցելելու կարգին գտնել նաեւ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի Սուրբ Խաչափայտը, որը հրեաների ատելութեան պատճառաւ անարգուած ու թաքցուած էր:

Երբ թագուհին Երուսաղէմ կը հասնի, իր հարցուփորձերուն հետեւանքով կը գտնուէ Տուղա անունով հրեայ մը, որուն յայտնի կըլլայ Խաչափայտին գտնուելու տեղը: Տուղա երկար համառելէն վերջ ցոյց կու տայ մեծ աղբանոց մը, ուր մտատորապէս երեքհարիւր տարի առաջ նետուած պիտի ըլլար մեր Տիրոջ խաչափայտը: Զեղինէ կը հրահանգէ եւ աշխատատեղերու մեծ բազմութիւն մը կը սկսին փորել հոն: Երբ Զեղինէ կը տեսնէ թէ գործը դանդաղ կընթանայ իր գանձը բերել կու տայ եւ մեջէն ոսկիներ կը նետէ աղբանոցին մէջ ու կըսէ թէ՛ ով որ գտնէ պիտի տիրանայ ոսկիին:

FÊTE DE LA DÉCOUVERTE DE LA ST CROIX

L'église apostolique arménienne fête la découverte de la Sainte Croix le septième dimanche suivant l'Exaltation de la Sainte Croix, à la fin de l'année. C'est la première des fêtes se référant à la Sainte Croix établie par l'église, bien que se situant en dernier chronologiquement dans le calendrier liturgique. En voici l'origine: lorsque l'empereur de Rome Constantin (306-337) et sa mère, Hélien, embrassent la foi chrétienne, ils souhaitent renforcer le christianisme. La reine Hélien effectue un pèlerinage à Jérusalem, en ayant la volonté de visiter les Lieux Saints, mais aussi celle de retrouver la Croix de Notre Seigneur Jésus-Christ, qui était cachée en raison de la haine vouée par les juifs. A son arrivée, la reine retrouve, après maints interrogatoires, un juif nommé Judas, qui connaît le lieu où est enterrée la Croix. Il montre alors une vaste décharge, où devait avoir été jetée 300 ans auparavant, la Croix de Notre Seigneur. Sur les ordres de Hélien, une multitude d'ouvriers commencent à creuser. Pour accélérer les recherches, elle fait jeter dans la décharge de l'or qui lui appartient, afin d'augmenter la motivation des ouvriers, qui ainsi travaillent plus vite.

Saviez-vous que:

- Tous les crucifix utilisés dans notre église ont été bénis et oints en cinq points, au centre et à chacune des quatre ailes?
  - Le plan architectural le plus commun de l'église arménienne est le cruciforme?
  - Les crucifix arméniens ne comportent pas le corps crucifié de Jésus, soulignant de cette façon sa résurrection?
  - L'existence de sarments de vigne en tant que motifs décoratifs sur la croix arménienne symbolise la vie qui émane de la croix?

Շարունակութիւնն ընթերցելու համար հետևեցէք յղմանը՝ http://www.jeaap.net/2015/10/blog-post_23.html

Pour lire le contenu, merci de bien vouloir cliquer sur le lien: www.jeaap.decouverte-de-la-sainte-croix.html

ՈՒՐԿԷ՞ ՑԱՌԱՋ ԵՎԱՍՏ Է HALLOWEEN-Ը

Այս օրերուս, ինչպէս ամէն տարի, փողոցներու մէջ կրնանք նշմարել մեծ թիւով երիտասարդութիւն դիմակաւորուած հրէշաչաին կերպարներով կամ դղումներով: Անշուշտ, կարելի է մտածել, որ ասիկա պարզ տօնախմբութիւն մըն է, դիմակահանդէս, զուարճանալու հերթական առիթ մը, սակայն... կարծէ, կարծեն, քիչ մը ծանօթանալ ասոր ոչ այնքան քրիստոնէական նախապատմութեան:

Շարունակութիւնն ընթերցելու համար հետևեցէք յղմանը՝ <http://www.jeaap.net/2015/10/halloween.html>

D'OU VIENT HALLOWEEN ?

A cette période de l'année, comme tous les ans, on peut remarquer dans la rue des jeunes portant des masques en forme de monstre ou de citrouille. Bien sûr, on pourrait penser qu'il s'agit là d'une simple fête, d'une énième occasion de s'amuser. Cependant... cela mérite, à notre avis, de faire plus ample connaissance avec les origines de cette fête qui n'est pas chrétienne.

Pour lire le contenu, merci de bien vouloir cliquer sur le lien: <http://www.jeaap.net/2015/10/d-ou-vient-halloween.html>

ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ 111-ԱՄԵԱԿԸ

Ամեն տարի Հոկտեմբեր ամսուան առաջին Կիրակի օրը Փարիզի Ս. Յովհաննես Մկրտիչ Մայր Տաճարի մատաղի օրն է: 111 տարի առաջ Հոկտեմբերի 2-ին, որ առաջին կիրակին էր այդ ամսուան, Փարիզի սիրտին մեջ օծուեցաւ հայկականութեան այս զեղազարդ օջախը:

Այս տարի առաջին անգամ էր, որ նորընտիր թեմակալ առաջնորդ Գերշ. Տ. Վահան Եպս. Յովհաննէսեան կը հանդիսապետէր Առաջնորդանիստ տաճարի տարեդարձի արարողութիւններուն: Սրբազանը հանդիսաւոր Պատարագ մատուցեց եւ իր հայրական խօսքը բաշխեց ներկայ հաստատեալներուն շեշտելով նախնիներէն առած հոյակերտ ժառանգութիւնը այսօր առաւել պայծառ պահելու եւ զայիք սերունդներուն վերադարձնելու կարեւորութիւնը: Պատարագի ասարտին տեղի ունեցաւ նաեւ քրօրինեաց կարգ Սուրբ Էջմիածնէն բերուած նոր օրհնուած Միտոնով, ապա եկեղեցոյ բակի մեջ՝ մատաղի ասանդական օրհնութիւն եւ հոգեհանգիստ ի յիշատակ Մայր Տաճարի հանգուցեալ բարերարաց:

LE 111ÈME ANNIVERSAIRE DE LA CONSÉCRATION DE NOTRE CATHÉDRALE.

Chaque année, le premier dimanche du mois d'octobre est le jour de « Madagh » de la cathédrale Saint-Jean-Baptiste de Paris. En effet, cela fait 111 années que, le premier dimanche du mois d'octobre, naquit ce joyau arménien au cœur de Paris.

Cette année, c'était la première fois que le nouveau Primat de l'Eglise arménienne de France, l'archevêque Monseigneur Vahan Hovhannessian, assistait aux cérémonies commémoratives d'anniversaire. Au cours d'un office divin solennel, Monseigneur Hovhannessian a souligné dans son sermon paternel, l'im-

portance de préserver aujourd'hui cet héritage merveilleux de nos ancêtres et de le transmettre aux générations futures.

A la fin de la messe, une cérémonie de bénédiction de l'eau a eu lieu avec le nouveau Saint Muron rapporté de Saint Etchmiadzine, suivie d'une bénédiction de « Madagh » et un requiem à la mémoire des bienfaiteurs décédés de la cathédrale.

ՏՐԱՆՍԱՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԼՈՐ ԿԱՅՔԷԶԸ

Ջրանայի Հայոց Թեմը գլխավորութեամբ վիճակիս բարեջան առաջնորդ Գերշ. Տ. Վահան Եպս. Յովհաննէսեանի հանրութեանը կը ներկայացնէ իր նորաստեղծ պաշտօնական կայքէջը՝

www.diocesearmenien.fr

Այժմ Հայ Առաքելական Եկեղեցոյ հետեւորդները եւ պարզապէս համակիրները կրնան դիտար տեղեկութիւններ ստանալ Եկեղեցոյ, Թեմի, Առաջնորդի, Օուխներու եւ միւս բոլոր եկեղեցական կառոյցներու վերաբերեալ այցելելով այս նոր հասցէն:

NOUVEAU SITE DU DIOCÈSE DE FRANCE

Le diocèse de France de l'église apostolique arménienne vient de lancer son nouveau site web. Vous pourrez le consulter à l'adresse suivante:

www.diocesearmenien.fr

Il sera possible d'y trouver: des informations sur toutes les paroisses de notre diocèse et sur le clergé qui les sert, les divers programmes et activités de l'Eglise Apostolique Arménienne en France, un calendrier qui intégrera tous les événements majeurs des diverses paroisses de notre diocèse une présentation détaillée de l'histoire de l'Eglise Apostolique Arménienne, des informations sur les enseignements de l'Eglise et sur sa doctrine, des prières et des réflexions.

LE DIOCÈSE DE FRANCE DE L'EGLISE APOSTOLIQUE ARMÉNIENNE ORGANISE :

Vernissage de l'exposition sur

"LES EGLISES ARMÉNIENNES AU DEBUT DU 20ème SIECLE"

Jeudi 5 novembre 2015 à 19h00

(Collection de cartes postales du Musée-Institut du Génocide d'Erevan - exposées du 5 au 22 novembre 2015)

Présentation par Hayk Demoyan (directeur du Musée-Institut du Génocide d'Erevan)

Conférence sur

"LES MARTYRS DE L'EGLISE ARMÉNIENNE"

Jeudi 5 novembre 2015 à 20h30

Aram MARDIROSSIAN (Professeur en histoire du droit à l'Université Paris Ouest)

ՆՈՒՒՐԱՏՈՒՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

(Հոկտեմբեր)

Պրն. Ժան Ասլանեան	200 €
Տիկին Թուրսարգիսեան	200 €
Տիկ. Սաթենիկ Ֆիրենկիլեան	100 €
Տէր եւ Տիկ. Քրիստոֆ Գաբրելեան	50 €
Տիկ. Ժընէպիեւ Շահվերիլեան	170 €
Տիկ. Որնէ Շահվերիլեան	200 €
Տիկ. Արսինէ Շահվերիլեան	100 €
Տէր եւ Տիկ. Ժաք Տէյիրմենճեան	150 €
Պրն. Տոմինիք Ռիզէ	150 €
Տիկ. Քլոտ Տիւրուրթի	30 €
Տիկ. Սեդա Պահարեան	50 €
Տէր եւ Տիկ. Արմէն Պետրոսեան	150 €
Տիկ. Նիքոլ Հանչերեան	100 €
Տէր եւ Տիկ. Ժերար Գրիգորեան	50 €
Օրդ. Վալերի Վարժապետեան	100 €
Տիկ. Անահիտ Տիւզեան	20 €

Ռուբինա Քալսահակեանի

սկրտութեան առթիւ.-

Տէր եւ Տիկ. Սերոբ Դարբինեան (Հոլանտա) 50 €

Մատադի առթիւ.-

Ալֆորվիլի Ծխական Խորհուրդ 150 €

Ստացնորդարանի «Երեւանեան»

Գրադարանին.-

Տէր եւ Տիկ. Ֆիլիպ Փիլիպոսեան 100 €

Արթին Ապտալեանի յիշատակին.-

Տիկին Ալիս Ապտալեան-Մուրատեան 200 €

Գրիգոր Ահարոնեանի յիշատակին.-

Տէր եւ Տիկ. Շանթ Ոսկերիչեան 200 €

DONATIONS

(Octobre)

M. Jean ASLANIAN
Mme TOURSARKISSIAN
Mme Satenik FIRENGULIAN
M. et Mme Christophe KAPRELIAN
Mme Geneviève CHAHWEKILIAN
Mme Renée CHAHWAKILIAN
Mme Arsiné CHAHVEKILIAN
M. et Mme Jacques DEYIRMENDJIAN
M. Dominique RIZET
Mme Claude DUCOURTY
Mme Seta BAHARIAN
M. et Mme Armen PETROSSIAN
Mme Nicole HANTCHERIAN
M. et Mme Gérard GRIGORIAN
Mlle Valérie VARJABEDIAN
Mme Anahit DUZIAN

À l'occasion de baptême de

Rubina KALSAHAKIAN.-

M. et Mme Serob DARBINYAN (Pays-Bas)

Pour "MADAGH".-

Conseil Paroissial d'Alfortville

À la bibliothèque

"YEREVANIAN" de l'église.-

M. et Mme Philippe PILIBOSSIAN

En mémoire de Artin ABDALIAN.-

Mme Alice ABDALIAN-MOURADIAN

En mémoire de Krikor AHARONIAN.-

M. et Mme Chant OZKIRISYAN

Rédacteur : Père Houssik Sargsyan
Avec la participation de M. Krikor Tavitian

Les traductions de l'arménien en français

ont été réalisées par

Anahit Agopian

Pauline Zoulikian

Aline Achegian

Houry Assadourian

Shushan Duryan

Kevoork et Hilda Alexanian

Donara Baghdasaryan

Cathédrale arménienne
Saint-Jean-Baptiste de Paris
15 rue Jean Goujon, 75008 Paris

Tel: 01 43 59 67 03

Fax: 01 42 56 46 08

website:

www.jcaap.net

email:

eglise.apostolique.armenienne@wanadoo.fr

- De nouveaux établissements d'enseignement religieux ont été construits, le séminaire religieux Gevorgyan a été rénové. Actuellement, près de 300 étudiants reçoivent un enseignement supérieur pour permettre d'accroître le nombre des religieux.
- Ouverture d'écoles à Vagharchabat, Harige et ailleurs,

- Des maisons culturelles arméniennes ont vu le jour. Aujourd'hui, dans 7 maisons à Erevan et en Province près de 5.000 citoyens arméniens reçoivent un enseignement patriotique et culturel,
- Des centaines de livres arméniens et spirituels ont été imprimés,
- Des centaines d'écoles du Dimanche ont été fondées dans toute l'Arménie,
- Plus d'une centaine d'églises et de monastères ont été rénovés,
- Plus d'une centaine de nouvelles églises ont été construites ou sont en cours de construction,
- Après 600 ans un synode s'est réuni au Saint Siège,
- Plus de 300 religieux ont été ordonnés depuis le début de la nomination de S.S. Karekine II,
- Un effort important a été fait dans le développement des relations Église-État,
- Un développement sans précédent a été enregistré dans l'organisation de la vie interne des Diocèses,
- Le rôle de l'église arménienne s'est renforcé dans le domaine des relations œcuméniques,
- Le champ d'action de la prédication spirituelle s'est élargi en Arménie jusque dans les hôpitaux, les prisons, les écoles et d'autres établissements scolaires,
- Le service social de l'Eglise enregistre une progression,
- La chaîne de télévision spirituelle et culturelle « *Shoghagat* » a été fondée,
- Les victimes de [Génocide des Arméniens](#) ont été canonisées.

Télécharger le document complet au format PDF en [cliquant ici](#) ou sur le lien ci-dessous :

